

2025/2322

14.11.2025.

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2025/2322

od 13. studenoga 2025.

o potpori jačanju državnih kapaciteta za bolju zaštitu civila i ublažavanje učinka konvencionalnih oružanih tehnologija i oružanih tehnologija u nastajanju

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 28. stavak 1. i članak 31. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

- (1) U Globalnoj strategiji za vanjsku i sigurnosnu politiku Europske unije iz 2016. („Globalna strategija EU-a”) ističe se da će Unija pojačati svoj doprinos kolektivnoj sigurnosti Europe.
- (2) U Globalnoj strategiji EU-a napominje se da će Unija snažno poduprijeti univerzalizaciju, potpunu provedbu i izvršavanje multilateralnih ugovora i režima u vezi s razoružanjem, neširenjem oružja i nadzorom naoružanja.
- (3) Jednim takvim instrumentom, odnosno Konvencijom Ujedinjenih naroda o zabrani ili ograničavanju uporabe određenog konvencionalnog oružja s pretjeranim traumatskim učinkom ili djelovanjem bez obzira na cilj („Konvencija”), uređuje se uporaba u oružanim sukobima određenog konvencionalnog oružja za koje se smatra da uzrokuje pretjeranu patnju boraca ili neselektivnu štetu civilnom stanovništvu.
- (4) Unija želi doprinijeti univerzalizaciji, provedbi i jačanju Konvencije kako bi osigurala da ona ostala snažan i učinkovit dio multilateralnog sustava razoružanja, neširenja oružja i kontrole oružja, nadovezujući se time na rad obavljen na temelju Odluke Vijeća (ZVSP) 2021/1694⁽¹⁾.
- (5) Nadalje, Unija želi poduprijeti provedbu Pakta za budućnost koji su države članice Ujedinjenih naroda donijele 2024. kako bi obnovile svoju obvezu u pogledu mira i sigurnosti postizanjem dogovora o važnim mjerama usmjerenima na jačanje globalne stabilnosti. Te mjere uključuju ponovno potvrđivanje obveza u okviru postojećih međunarodnih instrumenata za razoružanje, usvajanje inovativnih pristupa i razvoj novih alata za bolju zaštitu civila,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. Cilj je projekta koji se podupire ovom Odlukom jačanje državnih kapaciteta za zaštitu civila i ublažavanje učinka konvencionalnih oružanih tehnologija i oružanih tehnologija u nastajanju.
2. U tu svrhu Unija podupire sljedeće aktivnosti:
 - (a) osiguravanje anticipativnih, dinamičnih i prilagodljivih pristupa sagledavanju novih oružanih tehnologija i oružanih tehnologija u nastajanju;
 - (b) odgovor na učinak oružanih tehnologija u nastajanju na zaštitu civila s pomoću poboljšanog tehničkog, praktičnog i normativnog znanja dionika;
 - (c) doprinos provedbi Pakta Ujedinjenih naroda za budućnost i promicanju ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda i međunarodnog prava o ljudskim pravima u područjima u kojima se ti ciljevi podudaraju s radom na humanitarnom razoružanju.
3. Detaljan opis projekta naveden je u Prilogu ovoj Odluci.

⁽¹⁾ Odluka Vijeća (ZVSP) 2021/1694 od 21. rujna 2021. o potpori univerzalizaciji, provedbi i jačanju Konvencije o zabrani ili ograničenju uporabe određenoga konvencionalnog oružja s pretjeranim traumatskim učinkom ili djelovanjem bez obzira na cilj (SL L 334, 22.9.2021., str. 14., (ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1694/oj>).

Članak 2.

1. Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku („Visoki predstavnik”) odgovoran je za provedbu ove Odluke.
2. Tehničku provedbu projekata iz članka 1. obavlja Ured Ujedinjenih naroda za poslove razoružanja (UNODA).
3. UNODA obavlja svoje zadaće pod odgovornošću Visokog predstavnika. U tu svrhu Visoki predstavnik sklapa potrebne aranžmane s UNODA-om.

Članak 3.

1. Financijski referentni iznos za provedbu projekta iz članka 1. iznosi 1 299 897,33 EUR („rashodi”).
2. Rashodima se upravlja se u skladu s postupcima i pravilima koji se primjenjuju na proračun Unije.
3. Komisija nadzire ispravnost upravljanja rashodima. U tu svrhu sklapa potreban sporazum s UNODA-om („sporazum”). Tim se sporazumom utvrđuje da UNODA treba osigurati vidljivost doprinosa Unije na način koji odgovara opsegu tog doprinosa.
4. Komisija nastoji sklopiti sporazum što je prije moguće nakon stupanja na snagu ove Odluke. Komisija obavještuje Vijeće o svim poteškoćama u tom procesu i o datumu sklapanja sporazuma.

Članak 4.

1. Visoki predstavnik izvješćuje Vijeće o provedbi ove Odluke na temelju šestomjesečnih izvješća koje priprema UNODA. Ta su izvješća temelj za evaluaciju koju provodi Vijeće.
2. Komisija izvješćuje Vijeće o financijskim aspektima projekta iz članka 1.

Članak 5.

1. Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.
2. Prestaje važiti 36 mjeseca nakon datuma sklapanja sporazuma iz članka 3. stavka 3. Međutim, ona prestaje važiti šest mjeseci nakon datuma njezina stupanja na snagu ako se u tom razdoblju ne sklopi taj sporazum.

Sastavljeno u Bruxellesu 13. studenoga 2025.

Za Vijeće

Predsjednica

S. LOSE

PRILOG

PROJEKTNI DOKUMENT

Jačanje državnih kapaciteta za bolju zaštitu civila i ublažavanje učinka konvencionalnih oružanih tehnologija i oružanih tehnologija u nastajanju**1. KONTEKST I OBRAZLOŽENJE**

Države članice Ujedinjenih naroda 2024. donijele su Pakt za budućnost i obnovile svoje obveze u pogledu mira i sigurnosti postizanjem dogovora o važnim mjerama usmjerenima na jačanje globalne stabilnosti. Te su mjere uključivale ponovno potvrđivanje obveza u okviru postojećih međunarodnih instrumenata za razoružanje, usvajanje inovativnih pristupa i razvoj novih alata za bolju zaštitu civila,

Mjera 26. Pakta za budućnost namijenjena je podupiranju država u njihovim nastojanjima da zaštite civile od prijetnji koje predstavljaju konvencionalno oružje i oružane tehnologije u nastajanju. U mjeri 27. prepoznaje se da brze tehnološke promjene predstavljaju prilike i rizike za zajedničke napore za održavanje međunarodnog mira i sigurnosti te se naglašava potreba za hitnim suočavanjem s novim tehnologijama u području smrtonosnih autonomnih oružanih sustava.

Nadalje, u mjeri 14. države su najoštrije osudile razoran učinak oružanih sukoba na civile, civilnu infrastrukturu i kulturnu baštinu te su izrazile posebnu zabrinutost zbog nesrazmjernog učinka nasilja na žene, djecu, osobe s invaliditetom i druge osobe u ranjivom položaju u oružanim sukobima.

Sve prethodno navedeno naglašava važnost stavljanja ljudi u središte pitanja povezanih s oružanim sukobima te upotrebom i kontrolom konvencionalnih oružanih tehnologija i oružanih tehnologija u nastajanju, naglašavajući mjere kojima se promiču humanitarna načela, ljudska prava, održivi razvoj i druga pitanja ključna za dobrobit ljudi.

Cilj je projekta poslužiti kao sveobuhvatan instrument operativne politike osmišljen za jačanje znanja i kapaciteta država za ublažavanje učinka konvencionalnih oružanih tehnologija i oružanih tehnologija u nastajanju te ispunjavanje njihovih obveza na temelju humanitarnih ugovora koje su ratificirale.

2. CILJEVI

Opći cilj Odluke Vijeća bit će sljedeći: jačanje državnih kapaciteta za bolju zaštitu civila i ublažavanje učinka konvencionalnih oružanih tehnologija i oružanih tehnologija u nastajanju.

U tu svrhu, projekt će se usmjeriti na sljedeće aktivnosti:

- (a) zaštitu budućnosti osiguravanjem anticipativnih, dinamičnih i prilagodljivih pristupa suočavanju s novim oružanim tehnologijama i oružanim tehnologijama u nastajanju,
- (b) odgovor na učinke novih oružanih tehnologija na zaštitu civila s pomoću poboljšanog tehničkog, praktičnog i normativnog znanja dionika,
- (c) doprinos provedbi Pakta za budućnost i promicanju ciljeva održivog razvoja i međunarodnog prava o ljudskim pravima u područjima u kojima se ti ciljevi podudaraju s radom na humanitarnom razoružanju i
- (d) nadovezivanje na rad obavljen u okviru projekta za potporu univerzalizaciji, provedbi i jačanju Konvencije o određenom konvencionalnom oružju (CCW) (Odluka Vijeća (ZVSP) 2021/1694 od 21. rujna 2021.).

3. OČEKIVANI REZULTATI I AKTIVNOSTI

U okviru projekta provest će se sljedeće aktivnosti:

3.1 Aktivnost 1.: zaštita budućnosti u kontekstu tehnološkog napretka

3.1.1 Svrha aktivnosti

Ovim će se projektom nastojati pomoći državama da aktivno predvide i riješe nove izazove i izazove u nastajanju, da se prilagode tehnološkim promjenama te da osiguraju da odgovorne inovacije i predanost zaštiti civila i dalje budu na prvom mjestu u osmišljavanju i upotrebi oružane tehnologije u nastajanju. Konkretnije, ovom će se aktivnošću nastojati pratiti države u njihovim multilateralnim raspravama o smrtonosnim autonomnim oružanim sustavima, osobito u okviru Skupine vladinih stručnjaka za tehnologije u nastajanju u području smrtonosnog autonomnog oružanog sustava.

3.1.2 Opis aktivnosti

Rezultati će uključivati sljedeće:

- izradu najmanje dvije studije koje uključuju procjene rizika kako bi se pratio razvoj i upotreba novih oružanih tehnologija te procijenile njihove moguće posljedice na globalni mir i sigurnost, međunarodno humanitarno pravo i međunarodno pravo o ljudskim pravima,
- organizaciju do šest dijaloga kako bi se olakšala interdisciplinarna suradnja među znanstvenicima, čelnim osobama u industriji, etičarima, inženjerima i diplomatima kako bi se potaknula holistička rješenja i osiguralo da se pri osmišljavanju i upotrebi oružanih tehnologija u dovoljnoj mjeri uzmu u obzir etičke, pravne i humanitarne posljedice te posljedice na ljudska prava. Barem jedan od dijaloga održat će se u suradnji s akademskim i istraživačkim institucijama kako bi se poboljšalo znanje i promicala svijest o ulozi žena i mladih u razoružanju, uz smisleno sudjelovanje stručnjakinja i mladih aktivnih u području razoružanja.

3.1.3 Očekivani rezultat aktivnosti

- U okviru tih dviju studija istražiti će se i dobiti uvid u trenutačno stanje i izraditi preporuke o politikama o mogućim posljedicama novih oružanih tehnologija i oružanih tehnologija u nastajanju te utvrditi mogućnosti za odgovor i angažman država. Stoga se očekuje da će to dovesti do većeg angažmana država i drugih dionika u vezi s tim pitanjima. Dijalozi će predstavljati priliku za nastavak razgovora o smrtonosnim autonomnim oružanim sustavima i potporu napretku relevantnih međuvladinih procesa, osobito Skupine vladinih stručnjaka za smrtonosne autonomne oružane sustave, u razdoblju 2025. – 2026. i nakon njega.
- Tom će se aktivnošću, nadalje, potaknuti prikupljanje i sintetizacija širokih perspektiva o tom pitanju te će se, prema potrebi, iznijeti utvrđeni problemi, a do sada nedovoljno zastupljeni glasovi, osobito s globalnog juga, uvesti na međunarodnu scenu i u multilateralne rasprave, među ostalim u okviru Skupine vladinih stručnjaka za smrtonosne autonomne oružane sustave.
- Tom će se aktivnošću također nastojati osigurati sveobuhvatno razmatranje uloge žena i mladih u razoružanju s vizijom dugoročne integracije. Stoga se očekuje da se predstavnici žena i mladih osnaže i da im se omogući da se uključe u relevantne rasprave te da se utvrde i ostvare mogućnosti za angažman s krajnjim ciljem reguliranja njihova smislenog sudjelovanja u širokom rasponu foruma za razoružanje.

3.2 Aktivnost 2.: promicanje i olakšavanje nacionalne provedbe Konvencije o određenom konvencionalnom oružju i drugih ključnih instrumenata

3.2.1 Svrha aktivnosti

Ta će aktivnost biti usmjerena na pružanje sveobuhvatnog znanja i kapaciteta državama i relevantnim dionicima za operacionalizaciju i provedbu Konvencije i drugih ključnih međunarodnih humanitarnih instrumenata koje su one ratificirale te na to kako su ta područja usklađena s međunarodnim obvezama u području ljudskih prava i ciljevima održivog razvoja.

3.2.2 Opis aktivnosti

Rezultati ove aktivnosti uključivat će sljedeće:

- pružanje tehničke pomoći za najviše četiri visoke ugovorne stranke Konvencije kako bi se revidiralo i/ili poduprlo izradu/ažuriranje zakonodavstva i/ili politika i priručnika za provedbu Konvencije i njezinih protokola, koristeći se Vodičem za provedbu Konvencije izrađenim na temelju Odluke Vijeća (ZVSP) 2021/1694,
- razvoj jedinstvene internetske platforme prilagođene korisnicima koja pruža sveobuhvatne informacije o instrumentima humanitarnog razoružanja i koja bi uključivala:
 - pravnu knjižnicu posvećenu provedbi zakonodavstva i politika s relevantnim instrumentima i drugim relevantnim resursima kako bi se poboljšalo znanje država i olakšala razmjena informacija o najboljoj praksi i pravnom razvoju,
 - platformu za olakšavanje zahtjeva za tehničku pomoć kojom bi se povezale države, relevantni dionici i stručnjaci koji mogu pružiti tehničku pomoć u vezi sa savjetovanjem prije ratifikacije te provedbom i poštovanjem instrumenata humanitarnog razoružanja,
 - platformu s vanjskim resursima kako bi se državama omogućilo da pretražuju probran sadržaj povezan s humanitarnim razoružanjem i da budu u tijeku s novostima i trendovima,
 - e-platformu za pojednostavljenje godišnjeg izvješćivanja o odabranim instrumentima humanitarnog razoružanja, čime se osiguravaju transparentnost i odgovornost te smanjuje opterećenja država u ispunjavanju njihovih obveza izvješćivanja.

3.2.3 Očekivani rezultati aktivnosti

- Očekuje se da će pružanje ciljane tehničke pomoći u okviru aktivnosti dovesti do poboljšane provedbe Konvencije na nacionalnoj razini odabranog broja visokih ugovornih stranaka. To će, nadalje, dovesti do veće vidljivosti smjernica za provedbu izrađenih u okviru Odluke Vijeća (ZVSP) 2021/1694 i postaviti praktičan temelj za buduće pružanje usmjerene pomoći u provedbi.
- Nadalje, očekuje se da će ta aktivnost dovesti do uspostave internetske platforme koju bi vodila UNODA i koja bi sadržavala širok raspon praktičnih alata, smjernica i materijala, uključujući bazu podataka o nacionalnom zakonodavstvu i politikama. Platforma će olakšati opću dostupnost materijala i pružiti praktičnu pomoć državama u pogledu godišnjih obveza izvješćivanja u okviru odabranih instrumenata za humanitarno razoružanje kako bi se povećale stope podnošenja. Osim toga, platforma će pomoći i u pružanju veće jasnoće u pogledu komplementarnosti ugovora o humanitarnom razoružanju kako bi se poduprli naporu u provedbi i univerzalizaciji.

3.3 Aktivnost 3.: izrada tehničkih alata i podizanje svijesti o zaštiti civila

3.3.1 Svrha aktivnosti

Ta će aktivnost biti usmjerena na razmjenu najboljih praksi i izradu tehničkih alata za oblikovatelje politika, stručnjake i organizacije s ciljem bolje zaštite civila u oružanim sukobima i ublažavanja učinka oružja. Aktivnost će doprinijeti i mjerama za izgradnju povjerenja među državama koje su stranke ili koje su podržale relevantno međunarodno humanitarno pravo i instrumente za ljudska prava.

3.3.2 Opis aktivnosti

Rezultati ove aktivnosti uključivat će sljedeće:

- organizaciju najmanje triju radionica za vladine dužnosnike, vojno osoblje i predstavnike civilnog društva radi razmjene informacija o osmišljavanju i provedbi najboljih praksi povezanih s politikama i praksama povezanim sa zaštitom civila,
- najmanje jedno istraživanje / kontekstualnu analizu zaštite civila od utjecaja oružja kako bi se utvrdila glavna područja potencijalnog djelovanja za države i povezana rješenja, koja uključuju moguću konvergenciju i komplementarnost koja proizlazi iz relevantnih mehanizama za ljudska prava,
- jedan vodič o oružju i streljivu kako bi se olakšalo evidentiranje žrtava, s ciljem jačanja kapaciteta Ujedinjenih naroda za prikupljanje podataka povezanih s oružjem, uključujući identifikaciju oružja i pojedinosti o smrti ili ozljedama, s ciljem jačanja odgovornosti i poboljšanja informiranog donošenja odluka.

3.3.3 Očekivani rezultati aktivnosti

- Očekuje se da će radionice sudionicima omogućiti bolje razumijevanje antropocentričnih pristupa smanjenju učinka oružja. Osim toga, omogućit će dijaloge između širokog raspona aktera, uključujući vojne i civilne stručnjake koji rade na terenu, s ciljem utvrđivanja praktičnih mjera za provedbu antropocentričnih strategija u različitim područjima, uz istodobno poticanje međusobnog obogaćivanja među sektorima i uz oslanjanje na skup preporuka u okviru međunarodnih mehanizama za ljudska prava. Cilj je tih vojnih dijaloga s vladinim i civilnim dionicima, dužnosnicima i dionicima iz obrambene industrije te predstavnicima civilnog društva i drugim povezanim stručnjacima utvrditi i prikupiti konkretne primjere najbolje prakse za zaštitu civila od upotrebe konvencionalnog oružja. Očekuje se da će prikupljene informacije poslužiti kao temelj za širi angažman države i dionika u vezi s tim pitanjem kako bi se izgradila zajednica prakse koja daje prednost zaštiti civila te kako bi se državama pružile praktične smjernice u postupku preispitivanja ili izrade nacionalnih politika i praksi.
- U analitičkom dokumentu utvrdit će se i predložiti područja djelovanja država s ciljem poboljšanja pristupa zaštiti civila u kontekstu postojećih instrumenata humanitarnog razoružanja. Stoga se očekuje da će države, uz potporu UNODA-e, provesti predložene mjere i prilike za angažman.
- Očekuje se da će se tehničkim smjernicama poboljšati točnost i kapacitet Ujedinjenih naroda za prikupljanje podataka povezanih s oružjem putem različitih subjekata i agencija UN-a, uključujući stručnjake na terenu, čime će se izravno odgovoriti na zahtjeve država da Ujedinjeni narodi dostave podatke o upotrebi oružja i zaštiti civila na standardizirani način. Osim toga, tehničke smjernice pomoći će osigurati dosljednu upotrebu termina i koncepata u smjernicama i informacijama koje pružaju Ujedinjeni narodi.

4. OSOBLJE

Za provedbu ove Odluke Vijeća bit će potrebni stalni djelatnici u Ženevi kako bi se osigurala racionalnija provedba aktivnosti koje su u tijeku od prethodne Odluke Vijeća.

S obzirom na opseg predloženih aktivnosti kako su prethodno navedene i kako bi se osigurala visokokvalitetna provedba i održivost napora iz ove Odluke Vijeća, predlaže se imenovanje jednog zasebnog voditelja programa na razini P3 i jednog djelatnika za administrativnu potporu u punom radnom vremenu s podijeljenim troškovima na razini GS. Financijska sredstva za prvu godinu zaposlenika na razini GS osigurat će se iz drugih izvanproračunskih sredstava. UNODA će također pozvati države članice EU-a da financiraju posebno stajalište JPO-a za potporu i provedbu aktivnosti u vezi s Konvencijom. Dodatni zahtjevi u pogledu osoblja odnosit će se na stručne savjetnike i pojedinačne izvođače za pripremu posebnih aktivnosti ili proizvoda za koje se stručno znanje ne može pronaći interno.

5. PRAĆENJE, OCJENJIVANJE I IZVJEŠTAVANJE

UNODA – Odjel za potporu provedbi Konvencije podnositi će godišnja izvješća o napretku u provedbi projekta.

6. TRAJANJE

Ukupno procijenjeno trajanje provedbe projekta iznosi 36 mjeseci.

7. VIDLJIVOST EU-A

Ženevski ured UNODA-e osigurat će, u skladu s praksom UN-a, vidljivost doprinosa EU-a, među ostalim odgovarajućim brendiranjem projektnih materijala kako bi se istaknula EU-ova uloga i doprinos projektnim aktivnostima. Time će se osigurati da doprinos EU-a bude vidljiv, transparentan i dobro brendiran.

8. KORISNICI

Glavni korisnici ovog projekta su predstavnici država, uključujući formalne predstavnike, nacionalne kontaktne točke te stručnjake i vojno osoblje. Dodatni korisnici uključuju ključne dionike koji rade u području humanitarnog razoružanja, uključujući tijela i agencije UN-a koji podupiru države u provedbi različitih obveza povezanih s instrumentima humanitarnog razoružanja.
